

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๑/๒๕๕๕

วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคชานาพัฒนาประเทศ

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ และคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคชานาพัฒนาประเทศ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า

นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคชานาพัฒนาประเทศเป็นพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย สมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง ซึ่งพรรคชานาพัฒนาประเทศต้องดำเนินการดังกล่าวภายในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔ แต่ปรากฏว่า ภายหลังจากที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้จดทะเบียนการจัดตั้งพรรคชานาพัฒนาประเทศแล้ว พรรคชานาพัฒนาประเทศได้ดำเนินการ ดังนี้

วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ พรรคชานาพัฒนาประเทศแจ้งการรับสมาชิกพรรคเพิ่มเติม
ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง จำนวน ๕,๖๐๓ คน ทำให้มีสมาชิกพรรคจำนวนทั้งสิ้น ๕,๖๒๒ คน

วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ พรรคชานาพัฒนาประเทศแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคต่อ
นายทะเบียนพรรคการเมือง จำนวน ๕ สาขา ได้แก่

สาขาพรรคลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๔/๒ หมู่ที่ ๑ ถนนเลียบบวารี แขวงกระทุมมราย
เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

สาขาพรรคลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๕๕/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลชัยบุรี อำเภอเมืองพัทลุง
จังหวัดพัทลุง

สาขาพรรคลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒๕๓/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าโรง อำเภอวิเชียรบุรี
จังหวัดเพชรบูรณ์

สาขาพรรคลำดับที่ ๔ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๔๕ ซอยถนนเคชอุดม ๖ ถนนในเมือง ตำบล
ในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

สาขาพรรคลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๖๕/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเทพาลัย อำเภอกง
จังหวัดนครราชสีมา

วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๔๔ นายทะเบียนพรรคการเมืองรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๓
และที่ ๔ ไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๕ และให้หัวหน้าพรรคชานาพัฒนาประเทศจัดส่ง
เอกสารเกี่ยวกับสาขาพรรคลำดับที่ ๑ และที่ ๒ ไปให้นายทะเบียนพรรคการเมืองเพิ่มเติม เนื่องจาก
ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ แล้ว ปรากฏว่า ในการ
แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ไม่ปรากฏหลักฐานสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน
ของนายพรเทพ เดวี นายกิตติพัทธ์ ดีสม นายรัชชัย อ่วมแย้ม และการแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๒
ไม่ปรากฏหลักฐานดังกล่าวของนายสมมาตร ฉลองแดน จึงให้หัวหน้าพรรคชานาพัฒนาประเทศส่งสำเนา
บัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของบุคคลดังกล่าว ซึ่งผู้มีอำนาจลงนามรับรองความถูกต้อง
ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ สำหรับสาขาพรรคลำดับที่ ๕ นางสาวอัญชลี มีศิลป์ เพรัญญิก
สาขาพรรคมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปี จึงขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการสาขาพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๓๑ ประกอบประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔

วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๕ พรรคชานาพัฒนาประเทศแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคต่อ นายทะเบียนพรรคการเมืองเพิ่มเติมอีก ๑ สาขา คือ สาขาพรรคลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๖๕/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเทพาลัย อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นสถานที่เดียวกันกับที่แจ้งไว้ครั้งแรก โดยเปลี่ยนเหรียญสาขาพรรคจากนางสาวอัญชลี มีศิลป์ เป็นนายวรเดช มีศิลป์

วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ พรรคชานาพัฒนาประเทศแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคต่อ นายทะเบียนพรรคการเมืองเพิ่มเติมอีก ๒ สาขา คือ สาขาพรรคลำดับที่ ๖ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๐๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านตาด อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี และสาขาพรรคลำดับที่ ๗ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๗๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองแวง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นายทะเบียนพรรคการเมืองไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๖ และที่ ๗ เนื่องจากได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสองแล้ว ปรากฏว่า คณะผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสองได้จัดประชุมใหญ่สมาชิกพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคก่อนได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารพรรค ดังนั้น การเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคทั้งสอง จึงไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคชานาพัฒนาประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๓๕ และได้มีหนังสือแจ้งให้ หัวหน้าพรรคชานาพัฒนาประเทศทราบ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารประกอบการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ ประกอบด้วย แบบหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค (แบบ ท.พ. ๒) รายงานการประชุมใหญ่สาขาพรรค บัญชีรายชื่อผู้มาประชุมใหญ่สาขาพรรค และข้อบังคับพรรคชานาพัฒนาประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๓ แล้วพบว่า รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคทั้งสาม มีชื่อและชื่อสกุลต่างกัน แต่ลายมือชื่อไม่แตกต่างกันจำนวนมาก จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครราชสีมา กรุงเทพมหานคร และจังหวัดพัทลุง สอบสวนข้อเท็จจริงว่าในการจัดตั้งสาขาพรรคมีการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค โดยมีสมาชิกพรรคเข้าประชุมครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรคหรือไม่ และบุคคลที่ปรากฏรายชื่อในรายงานการประชุมใหญ่เป็นสมาชิกพรรคชานาพัฒนาประเทศและได้เข้าร่วมประชุมโดยลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองหรือไม่ พร้อมทั้งแจ้งให้หัวหน้าพรรคชานาพัฒนาประเทศชี้แจงและยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าวด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครราชสีมา รายงานว่า ในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ ไม่มีการจัดประชุมเกี่ยวกับการขอจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ที่บ้านเลขที่ ๑๖๕/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเทพาลัย อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา ไม่มีสมาชิกพรรคตามบัญชีรายชื่อแนบท้าย

รายงานการประชุมเข้าประชุมครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรค และบุคคลที่ปรากฏชื่อในรายงานการประชุมใหญ่สาขาพรรคส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคชวาวนาพัฒนาประเทศ รวมทั้งไม่ได้เข้าร่วมประชุม และไม่ได้ลงลายมือชื่อด้วยตนเองตามบัญชีรายชื่อแนบท้ายรายงานการประชุม โดยนายแล้ม อ่อนนอก เจ้าของบ้านซึ่งเป็นสถานที่จัดประชุมและที่ตั้งสาขาพรรค ปฏิเสธว่าไม่ได้เป็นผู้จัดประชุม

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพัทลุง รายงานว่า ผู้มีชื่อเป็นกรรมการสาขาพรรคลำดับที่ ๒ จำนวน ๕ คน ให้ถ้อยคำว่าจะไม่ได้มีการประชุมใหญ่เพื่อจัดตั้งสาขาพรรคหรือเลือกตั้งกรรมการบริหารสาขาพรรคแต่อย่างใด ไม่เคยลงลายมือชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุม ไม่มีการจัดทำรายงานการประชุมสาขาพรรค และลายมือชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุมส่วนหนึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร รายงานว่า ประธานสาขาพรรค รองประธานสาขาพรรค และเลขานุการสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ให้ถ้อยคำว่าจะมีการประชุมเพื่อเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรค เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ ที่ทำการพรรค เลขที่ ๒๕๑๐ ซอย ๗๑ ถนนลาดพร้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร แต่รายงานการประชุมในวันดังกล่าวระบุว่ามีการประชุม ณ ที่ทำการสาขาพรรค เลขที่ ๔/๒ หมู่ที่ ๑ ถนนเลียบบวารี แขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร และผู้เข้าร่วมประชุมลงชื่อแทนกัน โดยมีข้อสังเกตว่า สมาชิกพรรคที่เข้าร่วมประชุม ทั้ง ๕๒ คน เป็นผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เป็นสมาชิกในวันเดียวกัน จึงไม่ปรากฏขั้นตอนที่สมาชิกพรรคไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนเข้าชื่อกันร้องขอเพื่อขอให้พรรคจัดตั้งสาขาพรรค และขั้นตอนการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารพรรค

หัวหน้าพรรคชวาวนาพัฒนาประเทศ มีหนังสือชี้แจงต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า การจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ และที่ ๒ บุคคลที่ปรากฏชื่อในรายงานการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อจัดตั้งสาขาพรรคและเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคได้เข้าร่วมประชุมตามวัน เวลา และสถานที่ตามที่ระบุในรายงานการประชุม โดยลงลายมือชื่อด้วยตนเองจริง และคณะกรรมการบริหารพรรคได้อนุมัติให้รับบุคคลที่ปรากฏชื่อในรายงานการประชุมดังกล่าวเข้าเป็นสมาชิกพรรคตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ตามรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ สำหรับสาขาพรรคลำดับที่ ๕ การแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคเป็นไปตามข้อบังคับพรรคชวาวนาพัฒนาประเทศ ข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ และบุคคลที่ปรากฏชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุมจัดตั้งสาขาพรรคได้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อด้วยตนเองจริง

วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๔ นายทะเบียนพรรคการเมืองไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอ เนื่องจากได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏว่า การจัดตั้งสาขาพรรคมิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ ดังกล่าว และได้มีหนังสือแจ้งให้หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศทราบ

นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กล่าวคือ เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคแล้ว ยังมีสาขาพรรคการเมือง ไม่ครบ ๔ สาขา ใน ๔ ภาค จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ต่อมานายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากพรรคชวนาพัฒนาประเทศได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๓ จึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเกินกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ ที่กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ แต่ปรากฏว่า เมื่อล่วงเลยกำหนดเวลา พรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ได้ทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามมาตรา ๓๕ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องและคำร้องเพิ่มเติมไว้ดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยพร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องและคำร้องเพิ่มเติมให้พรรคชวนาพัฒนาประเทศ เพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑

หัวหน้าพรรคชานาพัฒนาประเทศ มีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ซึ่งแจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า

ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้มีการยุบพรรคชานาพัฒนาประเทศ เนื่องจาก พรรคชานาพัฒนาประเทศไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ นั้น พรรคชานาพัฒนาประเทศ ได้มีหนังสือถึงนายทะเบียนพรรคการเมืองแจ้งการตั้งสาขาพรรคการเมืองรวม ๗ สาขา ถูกต้องครบ ๔ ภาค และมีสมาชิกพรรคการเมืองทั้งสิ้น ๕,๖๒๒ คน ดังนี้

วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ พรรคชานาพัฒนาประเทศมีหนังสือ ถึงสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง แจ้งรายชื่อสมาชิกพรรค ทั้ง ๔ ภาค จำนวน ๕,๖๐๓ คน วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ พรรคชานาพัฒนาประเทศได้ยื่นขอจดแจ้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ถึงสาขาพรรคลำดับที่ ๕ และวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๔ ได้ยื่นขอจดแจ้งสาขาพรรคลำดับที่ ๕ อีกครั้งหนึ่ง โดยเปลี่ยนเหรียญสาขาพรรค เนื่องจากในการยื่นครั้งแรกพร้อมกับสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ถึงที่ ๔ ปรากฏว่า เหรียญคนเดิมขาดคุณสมบัติ

วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔ พรรคชานาพัฒนาประเทศได้ยื่นเอกสารขอจดแจ้งสาขาพรรคการเมืองอีก ๒ สาขา คือ สาขาพรรคลำดับที่ ๖ และสาขาพรรคลำดับที่ ๗ ดังนั้น พรรคชานาพัฒนาประเทศ ได้ขอจัดการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองไปแล้ว รวม ๗ สาขา ๔ ภาค และได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กล่าวคือ เมื่อครบตามกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน มีสาขาพรรคการเมืองครบ ๔ สาขา ใน ๔ ภาค และมีสมาชิกและสาขาพรรคเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด การที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองของพรรคชานาพัฒนาประเทศ ลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ที่ ๖ และที่ ๗ และระบุว่า พรรคชานาพัฒนาประเทศ มิได้โต้แย้งการไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองนั้น พรรคชานาพัฒนาประเทศได้รับหนังสือแจ้งการไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคจากคณะกรรมการการเลือกตั้งจริง แต่ไม่ได้รับคำชี้แจงว่า เป็นเพราะเหตุใดและพรรคทำผิดข้อบังคับพรรคข้อใด ซึ่งทางพรรคมิได้นิ่งนอนใจ ได้โทรศัพท์และไปพบเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการพรรคการเมือง คณะกรรมการการเลือกตั้ง หลายครั้ง เพื่อขอคำแนะนำ แต่ไม่ได้รับคำแนะนำที่ชัดเจน ทำให้เกิดความสับสน รวมทั้งไม่เข้าใจการโต้แย้งด้านเอกสาร เกี่ยวกับการดำเนินงานทางการเมือง และในระหว่างดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรค สมาชิกพรรค ให้สมบูรณ์กลับถูกร้องขอให้มีการยุบพรรคชานาพัฒนาประเทศ

การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัดสอบหาข้อมูลเกี่ยวกับสาขาพรรค เห็นว่า มีข้อน่าสังเกต กล่าวคือ ผู้ไปตรวจสอบหาข้อมูลมิได้มีหนังสือแจ้งเป็นทางการไปยังสาขาพรรค คณะกรรมการสาขาของพรรคไม่รู้ตัวมาก่อน ทำให้กรรมการบริหารสาขาพรรคทุกคนมิได้เตรียมข้อมูลใดๆ ไว้ชี้แจง โดยเข้าไปในลักษณะจู่โจม ประหนึ่งเข้าไปจับผิด ข่มขู่ และเป็นการชี้หน้าก่อนตอบคำถาม ทำให้คณะกรรมการสาขาพรรคส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นชาวชนบทการศึกษาต่ำ เป็นราษฎรทำนา ทำไร่ ทำสวน ไม่มีประสบการณ์ในทางการเมืองดีพอ จึงตอบคำถามของเจ้าหน้าที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดไปในทางที่ถูกชี้หน้าก่อนเกือบทุกครั้ง

ในการดำเนินกิจการทางการเมืองระหว่างดำเนินการตามมาตรา ๒๕ พรรคชานาพัฒนาประเทศ ได้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จำนวน ๑๕ คน และได้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑๒ คน พรรคชานาพัฒนาประเทศมีสมาชิกพรรคอยู่ในเขตเลือกตั้งหลายจังหวัด และได้เตรียมการที่จะขอจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองเพิ่มขึ้นในหลายเขตและหลายจังหวัด หากพรรคชานาพัฒนาประเทศถูกยุบไปจะทำให้ประชาชน สมาชิกพรรค ตลอดจนทั้งคณะกรรมการบริหารของพรรค ต้องเสียใจหมดโอกาส และไม่มีกำลังใจที่จะทำหน้าที่ทางการเมืองอีกต่อไป จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

(๑) ขอให้ยกคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ และขอให้ มีคำสั่งรับจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองของพรรคชานาพัฒนาประเทศ ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๐ วรรคสาม บัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียน ได้รับแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองแล้ว ให้ออกหนังสือรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง” ทั้งนี้ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัย

(๒) พรรคชานาพัฒนาประเทศขอผ่อนรับการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญโดยขอ ระยะเวลา ๓ เดือน หรือ ๕๐ วัน เพื่อจัดทำ ปรับปรุง แก้ไขเอกสารของพรรคและสาขาพรรค สมาชิกพรรค ให้สมบูรณ์และเรียบร้อยเพื่อพรรคจะได้ดำเนินการทางการเมืองต่อไป

สำหรับกรณีที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกล่าวหาพรรคชานาพัฒนาประเทศว่า ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ นั้น พรรคชานาพัฒนาประเทศ ได้รับแจ้งแจ้งการจัดตั้งพรรคจากนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จึงยังไม่ครบปีปฏิทิน พรรคตั้งใจเสมอว่า เมื่อครบปีปฏิทินแล้ว จะต้องทำรายงาน การดำเนินงานแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ อย่างแน่นอน ขณะนี้

ได้เตรียมการรวบรวมผลการดำเนินงาน เมื่อถึงกำหนดพรรคจะยื่นรายงานทันทีโดยมิชักช้า พรรคชวนาพัฒนาประเทศ เข้าใจว่าพรรคยังมีได้เป็นพรรคการเมืองที่สมบูรณ์ เพราะอยู่ในระหว่างการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ โดยขอจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองไป ๓ สาขา และนายทะเบียนพรรคการเมืองรับรอง ๒ สาขา เท่านั้น นอกจากนี้ พรรคชวนาพัฒนาประเทศ ยังไม่เคยได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จากคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำหรับค่าใช้จ่ายของพรรคจะรวบรวมจากสมาชิกพรรค พรรคชวนาพัฒนาประเทศ และคณะกรรมการบริหารพรรคมิได้มีเจตนาดำเนินการทางการเมืองไปในทางทุจริต แต่ต้องการสร้างพรรคการเมืองให้แข็งแกร่งและเจริญเติบโตเพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังเอาเยี่ยงอย่างและได้ศึกษาคำสอนจากนโยบายของพรรคการเมือง พร้อมนี้ พรรคขอส่งแบบรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง ของพรรคชวนาพัฒนาประเทศในรอบปีปฏิทิน ๒๕๕๔ ที่ผ่านมาตามความเป็นจริงตามนัยแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งพรรคได้ส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบเพื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองจะได้ประกาศให้สาธารณชนทราบมาเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญด้วย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม เอกสารประกอบ และหนังสือชี้แจงของพรรคชวนาพัฒนาประเทศแล้ว เห็นว่า มีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะวินิจฉัยได้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องรับฟังพยานหลักฐานเพิ่มเติมอีก มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๕ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้สั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” นั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ และภายหลังจากที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้จดทะเบียนการจัดตั้งพรรคชวนาพัฒนาประเทศแล้ว วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้แจ้งการรับสมาชิกพรรคเพิ่มเติมต่อนายทะเบียน

พรรคการเมืองจำนวน ๕,๖๐๓ คน ทำให้มีสมาชิกพรรคจำนวนทั้งสิ้น ๕,๖๒๒ คน และได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ จำนวน ๕ สาขา ได้แก่

สาขาพรรคลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๔/๒ หมู่ที่ ๑ ถนนเลียบวารี แขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

สาขาพรรคลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๕๕/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลชัยบุรี อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

สาขาพรรคลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒๕๓/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าโรง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

สาขาพรรคลำดับที่ ๔ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๔๕ ซอยถนนเดชอุดม ๖ ถนนในเมือง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

สาขาพรรคลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๖๕/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเทพาลัย อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๓ และที่ ๔ และใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗ สั่งให้หัวหน้าพรรคชานาพัฒนาประเทศส่งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของกรรมการสาขาพรรคลำดับที่ ๑ และที่ ๒ บางคนที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบแล้วไม่ปรากฏหลักฐานดังกล่าว ซึ่งหัวหน้าพรรคหรือผู้มีอำนาจลงนามรับรองความถูกต้องไปเพื่อพิจารณาดำเนินการภายใน ๗ วัน สำหรับสาขาพรรคลำดับที่ ๕ นายทะเบียนไม่รับรองการจัดตั้ง เนื่องจากเหรียญกษาปณ์พรรคมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ จึงขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการสาขาพรรค และเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๔ พรรคชานาพัฒนาประเทศได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๕ อีกครั้งโดยเปลี่ยนเหรียญกษาปณ์พรรคจากนางสาวอัญชลี มีศิลป์ เป็นนายวรเดช มีศิลป์ แต่จากการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพบว่า ไม่มีการประชุมจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ที่บ้านเลขที่ ๑๖๕/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเทพาลัย อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๔ และไม่มีสมาชิกพรรคตามบัญชีรายชื่อแนบท้ายรายงานการประชุมเข้าประชุมครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรค และบุคคลที่มีชื่อในรายงานการประชุมใหญ่สาขาพรรคส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรค ไม่ได้เข้าร่วมประชุมและไม่ได้ลงลายมือชื่อด้วยตนเอง โดยเฉพาะนายแฉล้ม อ่อนนอก ผู้มีรายชื่อเป็นประธานสาขาพรรคและเป็นเจ้าของบ้านซึ่งเป็นสถานที่จัดประชุมและที่ตั้งสาขาพรรค ปฏิเสธว่า ไม่ได้เป็น

ผู้จัดประชุมสาขาพรรคลำดับที่ ๒ จากการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพบว่าผู้มีชื่อเป็นกรรมการสาขาพรรคและมีรายชื่อเข้าประชุม จำนวน ๕ คน ให้ถ้อยคำว่าจะไม่ได้มีการประชุมใหญ่เพื่อจัดตั้งสาขาพรรคหรือเลือกตั้งกรรมการบริหารสาขาพรรค ไม่ได้ลงลายมือชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุมไม่เคยจัดทำรายงานการประชุมสาขาพรรค และลายมือชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุมส่วนหนึ่งไม่ตรงกับความจริง สาขาพรรคลำดับที่ ๑ จากการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพบว่ามีการประชุมใหญ่เพื่อจัดตั้งสาขาพรรค เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ ที่ทำการพรรค เลขที่ ๒๕๑๐ ซอย ๗๑ ถนนลาดพร้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร แต่รายงานการประชุมระบุว่า ประชุม ณ ที่ทำการสาขาพรรค เลขที่ ๔/๒ หมู่ที่ ๑ ถนนเลียบบวารี แขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร และผู้เข้าร่วมประชุมลงชื่อแทนกัน สาขาพรรคลำดับที่ ๖ จังหวัดอุดรธานี และสาขาพรรคลำดับที่ ๗ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่แจ้งการจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔ นั้น จากการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพบว่าคณะผู้เริ่มจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสองได้จัดประชุมใหญ่สมาชิกพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๔ ก่อนที่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารพรรคให้จัดตั้งสาขาพรรคในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔ เมื่อปรากฏว่า การจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคชวนาพัฒนาประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ และการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๖ และที่ ๗ ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๓๙ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคชวนาพัฒนาประเทศทั้ง ๕ สาขาดังกล่าว

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และมติของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง” ประกอบกับข้อบังคับพรรคชวนาพัฒนาประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๓๗ กำหนดว่า “ให้คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้กำหนดแผนการจัดตั้งสาขาพรรคในแต่ละภาคตามประกาศของนายทะเบียนพรรคการเมือง จังหวัดหรือเขตการเลือกตั้งตามประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงความพร้อมในการจัดตั้งสาขาพรรคด้วย คณะกรรมการบริหารพรรคอาจพิจารณาให้จัดตั้งเป็นศูนย์ประสานงานหรือสำนักงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคไปพลางก่อนก็ได้

ในกรณีที่สมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาตามหลักฐานทะเบียนราษฎรในแต่ละภาค จังหวัดหรือเขตเลือกตั้งใดไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนเข้าชื่อกันร้องขอเพื่อขอให้พรรคจัดตั้งสาขาพรรคขึ้นในท้องที่นั้นๆ ให้สมาชิกผู้เริ่มจัดตั้งสาขาพรรครายงานต่อพรรค เพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาโดยให้แสดงความพร้อมในการจัดตั้งในคำร้องนั้นด้วย

การจัดตั้งหรือการยกเลิกสาขาพรรคให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนดเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายหรือข้อบังคับพรรค” ข้อ ๓๘ กำหนดว่า “ให้สาขาพรรคแต่ละสาขามีคณะกรรมการสาขาคณะหนึ่งประกอบด้วย ประธานสาขาพรรค รองประธานสาขาพรรค เลขานุการสาขาพรรค รองเลขานุการสาขาพรรค เภรัณยูิกสาขาพรรค โฆษกสาขาพรรค ตำแหน่งละหนึ่งคน และกรรมการอื่นอย่างน้อยสองคนแต่ไม่เกินแปดคน ซึ่งเลือกจากสมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาในท้องที่นั้นตามหลักฐานะทะเบียนราษฎร โดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค” และข้อ ๓๕ กำหนดว่า “เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคอนุมัติให้ตั้งสาขาพรรคแล้ว ให้ประธานคณะผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคเรียกประชุมใหญ่สมาชิกพรรคเป็นครั้งแรกและต้องมีสมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาในท้องที่นั้นมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน เพื่อเลือกคณะกรรมการสาขาพรรคครั้งแรก ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งสาขาพรรคได้” ดังนั้น การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ที่ ๖ และที่ ๗ จึงชอบแล้ว และฟังได้ว่า พรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ดำเนินการให้มีสาขาพรรคให้ครบถ้วนจำนวน ๕ สาขา ใน ๕ ภาค ภายในกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจดทะเบียนพรรคตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติไว้ กรณีจึงมีเหตุให้ยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

นอกจากนี้ การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเพิ่มเติมต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้สั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ เนื่องจากพรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้รับจดทะเบียนการจดทะเบียน เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จึงจัดตั้งขึ้นเกินกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ การที่หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศมีหนังสือชี้แจงว่า พรรคยังมีได้เป็นพรรคการเมืองที่สมบูรณ์ และได้รับจดทะเบียนการจดทะเบียนพรรคจากนายทะเบียนพรรคการเมืองยังไม่ครบปีปฏิทิน นั้น เป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า “ให้พรรคการเมืองที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล” และ

มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” ดังนั้น การที่หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศอ้างว่า พรรคยังมีได้เป็นพรรคการเมืองที่สมบูรณ์ และได้รับจดทะเบียนการจดทะเบียนพรรคจากนายทะเบียน พรรคการเมืองยังไม่ครบปีปฏิทิน นั้น จึงรับฟังไม่ได้ และโดยที่มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” ปรากฏว่า เมื่อพ้นกำหนดเวลาเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้ว พรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) อีกกรณีหนึ่ง

โดยเหตุดังได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญ โดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างมาก จำนวน ๑๓ คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา พลโท จุล อติเรก นายปรีชา เถลิฆวณิชย์ นายพันธ์ จันทรปาน นายมงคล สระภูอัน นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุจินดา ยงสุนทร นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นายอนันต์ เกตุวงศ์ และนายอุระหวังอ้อมกลาง จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ

ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างน้อย จำนวน ๒ คน คือ นายอมร รักษาสัตย์ และนายอิสสระ นิตินันท์ประกาศ ให้ยกคำร้อง

นายอิสสระ นิตินันท์ประกาศ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายกระมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิระ บุญพจนสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายจุมพล ณ สงขลา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลโท จุต อติเรก	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายปรีชา เถลิมนิชย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายผัน จันทรปาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายศักดิ์ เตชะชาญ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจินดา ยงสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ธีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอนันต์ เกตุวงศ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอมร รักษาสัตย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอุระ หวังอ้อมกลาง	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ